

COVID-19 SÜRECİNDE İNANÇ VE İBADET: Covid-19 Pandemisinin Müslümanların İnanç ve Günlük İslamî Yaşantılarına Etkisi

BELIEF AND WORSHIP DURING COVID-19: The Impact of the Covid-19 Pandemic on Religious Belief, Worship, and Everyday Islamic Life

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.52039>

Adem ERYİĞİT , Mehmet Ali BAŞAK

Özet

İnsanoğlu, tarih boyunca deprem, sel, hortum, tsunami ve salgın hastalıklar gibi çeşitli felaket ve musibetlerle karşı karşıya kalmıştır. Meydana gelen felaketler, bazen birçok insanın ölümüne ya da bir bölgeden başka bölgelere göç etmesine, bazen de insanların çeşitli fiziksel ve ruhsal hastalıklara maruz kalmalarına sebep olabilmektedir. Bu felaketler, insanın bilgi, irade ve gücünün üzerinde olduğundan, insanların bu felaketlere karşı koyma veya önceden tespit etme ve ona hazırlıklı olma yönünde yeterince başarılı olamadıkları görülmektedir. Bu olağanüstü felaket ve musibetlerden birisi de kısa sürede dünyayı saran ve istisnasız bütün insanları olumsuz yönde etkileyen Covid-19 salgınıdır. İnsan hayatının her alanını etkileyen bu virüs, birçok insanın hayatını kaybetmesine sebep olmakla beraber, insanlarda meydana getirdiği korku ve endişe nedeniyle tedavi edilmesi zor psikolojik rahatsızlıklara sebep olmuştur. İnsanların yaşadıkları felaketler karşısında mukavemet gösterebilmeleri ve başa çıkabilmeleri için öncelikle yaşanan bu süreci anlamlandırabilmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda dinî inanç ve ibadetler, yaşanan süreçten etkilenen alanlardan olmakla beraber, dinî inanç ve ibadetlerin başa gelen felaketleri anlamlandırma ve onlarla başa çıkma konusunda etkili olduğu genellikle öne sürülen olgulardandır. Bu çalışmada Covid-19 pandemi sürecinin insanların dini inanç, ibadet ve günlük İslamî yaşantıları üzerindeki etkisi ve pandeminin neden olduğu sorunlar karşısında dinî inanç ve ibadetlerin olumlu ya da olumsuz etkilerini incelenmiştir. Bu amaçla Türkiye’de farklı illerde yaşayan bireylerden seçkisiz yöntemle yaklaşık 1200 katılımcı ile online anket yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kelam, Din Sosyolojisi, Covid-19, İnanç, İbadet, Günlük İslamî Yaşantı

Abstract

Throughout history, humankind has faced various disasters and calamities such as earthquakes, floods, tornadoes, tsunamis, and epidemics. These disasters either have caused the death of many people or forced them to migrate from one place to another. They also have led to various physical and mental illnesses. Since these disasters are above human knowledge, will, and power, it is seen that people are not successful enough to resist or predict and prepare for these disasters. One of these extraordinary disasters and calamities is the Covid-19 epidemic that has surrounded the world in a short time and negatively affects all people without exception. Coronavirus, which affects all aspects of human life, not only has caused many people to die but also has led to psychological disorders that are difficult to treat due to the fear and anxiety it creates in people. In this context, although religious beliefs and worship are among the areas affected by the pandemic, religious beliefs and worship are among the phenomena that are generally claimed to be effective in making sense of and coping with the disasters that come to the fore. In this study, an online survey with approximately 1200 participants from different provinces in Turkey has been conducted to examine the effects of the Covid-19 pandemic on religious belief, worship, and everyday Islamic life.

Keywords

Kalam, Sociology of Religion, Covid-19, Faith, Worship, Everyday Islam

References

Ardoğan, R.(2015) "Kelam Açısından Doğal Kötülüklerin İlahî Adalet ile Bağdaşırılığına İlişkin

Ardoğan, R.(2015) "Kelam Açısından Doğal Kötülüklerin İlahî Adalet ile Bağdaşırılığına İlişkin İzahlar", Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi 4 / 2.

Arslan,H. (2002). "Doğal Felaket ve İstiraplar Konusunda Kelamcıların Görüşleri" Marife Dini Araştırmalar Dergisi 2 , ss.19-34.

Aydın, M. Z. ve Esen, A.(1997) "Türkiye’de Deprem Zararlarının Çok Olması ile Kader İnancı Arasındaki İlişki", Diyanet İlmi Dergi, cilt 33, sayı 3, ss. 59-74.

Ayten, A., Göcen, G., Sevinç, K., ve Öztürk, E. E. (2012). Dini Başa Çıkma, Şükür ve HayatMemnuniyeti İlişkisi: Hastalar, Hasta Yakınları ve Hastane Çalışanları Üzerine Ampirik Bir Araştırma, Din bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 12(2), ss. 45-79.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)